
Castells i barretines a Venècia

Autor:

Data de publicació: 12-05-2024

La història única darrere d'aquests quadres de carnaval

Heu vist mai aquestes estranyes pintures on s'amunteguen figures en espectaculars castells humanes? Eren escenes de la mitologia? O des de la imaginació dels artistes? No, aquestes gestes físiques eren autèntiques tradicions venecianes.

18 de gener de 2021

Laurianne Simonin

Francesco Guardi (attr.), 'Le Forze d'Ercole, Allegoria della fama' [detall]], c. 1730-40, imatge © Sailko / Creative Commons Reconeixement 3.0 No adaptat

Tot i que es troben sovint a la història de l'art, molts encara no saben on es van originar les increïbles escenes de personatges apilats els uns sobre els altres. De fet, aquestes pintures no són inventades ni extretes d'escrits mitològics. Representen Le Forze d'Ercole, una autèntica tradició que tenia lloc al carnaval de Venècia fa segles.

Baltasar Nebot, 'Le Forze d'Ercole'; els acròbates castellanis en un quadre venecià, oli sobre tela, imatge © Christie's
Els orígens del carnaval de Venècia són difícils d'establir amb precisió. S'estima que la celebració va començar al segle 12 i va durar fins al segle 18, quan va ser proscriu per Francesc II, l'emperador del Sacre Imperi Romanogermànic. En determinats moments de la història, el carnaval s'acabaria celebrant durant gairebé sis mesos. D'octubre a Nadal, de Sant Esteve (26 de desembre) a Quaresma, el dia de Sant Marc (25 d'abril), totes aquestes ocasions eren un pretext per a disfresses emmascarades i celebracions grandioses.

Veure també: Canaletto: L'esperit de Venècia

Van sorgir grans atraccions per entretenir un públic cada vegada més exigent, com el Vol de l'Àngel (acte acrobàtic sobre la plaça de Sant Marc), les curses de bous i óssos, i els teatres de titelles. Entre ells, Le Forze d'Ercole (que es

tradueix com les forces d'Hèrcules) consistia en increïbles castells humans formats pels dos clans rivals de la Sereníssima, els Nicolotti i els Castellani.

Escola veneciana del segle 18, 'Le Forze d'Ercole', oli sobre tela, imatge © Christie's

Aquests impressionants actes van tenir noms com Fondamenta dei Pensieri (el moll dels pensaments) o Allegoria della fama (Al·legoria de la glòria). Les dues faccions venecianes van intentar superar-se mútuament en mostres públiques de força i habilitat. Els castellani (habitants dels districtes de Sestiere di Castello, San Marco i Dorsoduro) portaven gorres vermelles, i els Nicolotti (habitants de Dorsoduro, prop de l'església de San Nicolo dei Mendicoli), negres.

Vegeu també: Es descobreix el dibuix de la vista més antiga de Venècia

Le Forze d'Ercole va celebrar la destresa i la destresa veneciana que es va celebrar durant tot el Carnaval, que va honrar la victòria el 1162 del dux Vitale Michiel II, cap de la República de Venècia, sobre Ulrico, patriarca d'Aquileia. Avui en dia, podeu assistir a actuacions de carrer inspirades en cerimònies antigues com Le Forze d'Ercole, només sense les proeses perilloses.

Vegeu també: Tintoretto: El virtuós venecià

Francesco Guardi (attr.), Le Forze d'Ercole, Allegoria della fama, circa 1730-40, imatge © Sailko / Creative Commons Reconeixement 3.0 No adaptat

Aquests notables concursos es van convertir en temes populars entre els pintors del segle 18. A més de les obres de l'escola veneciana, Le Forze d'Ercole també va ser representada en pintures d'artistes com Baltasar Nebot (actiu entre 1729 i 1765) i Francesco Guardi (1712-1793).